

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 24. mal. travna 1885.

List 17.

Premišljevanje in molitve za vse stanovce.

(Dalje).

Jezusovo vstajenje;

a) podoba našega telesnega vstajenja.

Veliko čudežev je Jezus storil, ali največi njegov čudež je ta, da je tretji dan po svojem pokopu iz lastne moči od smerti vstal. S tem čudežem je še le prav poterdil svoj zveličanski nauk, dokazal svoje Božje poslanstvo in spričal svojo Božjo naturo! — Ko bi Jezus ne bil vstal, bi bili zmagali njegovi sovražniki in hudobni farizeji. — Za lažnika bi ga bili proglasili in kersanstvo že v korenini zaterli. Noben pameten bi ne bil mogel nasledovati Učeniku, ki bi ne spolnil svoje besede, ne spolnil svoje obljube. Tako pa je ravno Kristusovo vstajenje najboljši dokaz, da je naša vera prava in da dobro vemo, zakaj verujemo. To resnico nam poterjuje sv. Pavel, ko piše Korinčanom: Ako pa Kristus ni vstal, je tedaj prazno naše oznanovanje, prazna tudi naša vera! (I. Kor. 15, 14.)

S svojim vstajenjem je pa Kristus tudi naše prihodnje vstajenje zagotovil. Tako pravi sv. Pavel: Zdaj pa je Kristus vstal od mrtvih, pervina spijočih. Ker po (pervem) človeku (Adamu) je smert, in po (drugem) človeku (Kristusu) vstajenje od mrtvih. In kakor v Adamu vsi umerjejo, tako bodo tudi v Kristusu vsi oživele. (I. Kor. 15, 20—22.) To vstajenje nam pa zagotavlja tudi Kristus sam, ko pravi: Jest sem vstajenje in življenje; kdor v mé veruje, bo živel, akoravno umerje! (Jan. 11, 25.) In zopet: Prišla bo ura, ob kateri bodo vsi, ki so v grobéh, slišali glas Sinu Božjega. In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja: kateri pa so hudo delali, v vstajenje obsojenja! (Jan. 5, 28, 29.)

In ravno to je čez vse tolaživna resnica za nas. Ker je Kristus vstal, vstali bomo tudi mi, in sicer, če pravično živimo in sveto umerjemo, bomo častitljivo vstali, in naša telesa bodo Kristusovemu častitljivemu telesu podobna. Jezus Kristus bo namreč spremenil naše revno telo in ga bo vpodobil svojemu častitljivemu telesu. (Fil. 3, 21.) Po besedah sv. Pavla namreč mora to trohljivo (telo) obleči nestrohljivost in to umerljivo mora obleči neumerljivost. (I. Kor. 15, 53.) Vstali bomo

z ravno tistimi telesi, ktera zdaj imamo; samo da bode naše telo spremenjeno. Če prav živimo in pravico delamo, se bodo naša telesa pri spremenjenji svetila kakor solnce.

O ko bi pač večkrat na vstajenje Kristusovo in na naše lastno prihodnje vstajenje mislili! Ta misel bi nas

1. tolažila, da bi se groba preveč ne bali. Kaj je tudi zato, če nas po smerti v jamo denejo. Naše telo mora iti v zemljo, iz ktere je vzeto, da tako plačuje Adamov dolg. Ali vera nas pa uči, da telo ne bo za zmeraj v zemlji; bo sicer strohnelo, segnilo in v prah se spremenilo; Božja moč pa ga bo na dan sodbe obudila, in naglo, ko bi z očmi trenil, na glas trobente bodo mrtvi vstali nestrohljivi. Kaj bi se toraj groba bali? Saj se tudi postelje ne bojimo, ko se zvečer vanjo k počitku vležemo, ker vemo, da bomo jutri zopet vstali; tako se tudi groba ni bati, ker vemo, da nas bo na sodnji dan trobenta poklicala k novemu življenju. — Zato res za vernega kristjana grob nič strašnega nima, in od kar je Kristus v grobu ležal, se ga tudi nam ni treba bati!

2. Misel na vstajenje nas pa drugič spodbada, da imejmo svoje telo v časti, lepo z njim ravnajmo, in le po pameti mu strezimo, pa nikdar mu kaj nespodobnega ne dopustimo! Naše telo je delo Božjih rok, silno lepo in modro sestavljeno, večkrat s sv. oljem maziljeno, s sv. Rešnjim Telesom tolikokrat posvečeno in na dan sodbe k častitljivemu vstajenju ter v večnosti k taki neizrekljivi časti namenjeno. — Večkrat se toraj tega spominjajmo, zakaj nam je Bog telo vstvaril, da bi namreč v njem Bogu zvesto služili, ne pa telesnih moči v greh obračali. Prav je toraj, da čedimo, snazimo svoje telo in pametno mu strezemo, ker mu je taka čast pripravljena; nikdar pa se ne spozabimo, da bi s telesom in njegovimi počutki grešili, z nezmernostjo ga končevali ali celo z nečistostjo ga skrunili! Tudi na telesu se vsak madež pozná, najbolj pa še nečisti madeži. Oh, v kakšni luči se bodo telesa devic svetila na dan sodbe, s kakšno častjó bodo obdajana telesa spoznovalcev! Kako gerda in ostudna pa bodo telesa nečistnikov in pijancev, ki so brez pokore in poboljšanja v grob verženi!

3. Misel na vstajenje nas pa tretjič k dobremu priganja. Kolikor več dobrega storimo, toliko več čast,

plačilo in veselje nas tam čaka. Kolikor več kdo tukaj v svojem umerljivem telesu dobrega stori, kolikor več zavoljo Boga dela in terpi, toliko večja čast mu je tam prihranjena. Zakaj, kdor pičlo seje, bo tudi pičlo žel; in kdor seje v obilnosti, bo tudi v obilnosti žel. (II. Kor. 9, 6.) Druga je svetloba solnca, druga svetloba lune, in druga svetloba zvezd; zvezda se namreč od zvezde loči po svetlobi; tako bo tudi vstajenje mrtvih! (I. Kor. 15, 41–42.) Ker so svetniki na to mislili, zato jih najstrašnejši muke in najgrozovitnejši smert ni plašila. Zato moli cerkev v brevirji o njih. Kakšne muke so vsi svetniki terpeli, da so gotovo k palmi mučeništva dospeli! In v psalmu 125 se bere, da so svetniki joka-joči okrog hodili, ko so sejali svoje seme; prišli pa bodo z veseljem (namreč k sodbí) in bodo prinesli svoje snope!

Molitev.

O moj od smerti vstali Zveličar! Bodi Ti zahvala iz dna mojega serca, da si tudi zavoljo mene od smerti vstal, da si tudi za mene smert, pekel in satana premagal! Trdno verujem, da bom tudi jest enkrat od mrtvih vstal! S pobožnim Jobom tudi jest molim: Vem, da moj Zveličar živi in da bom na sodnji dan od mrtvih vstal in da bom v svojem mesu videl Boga, svojega Zveličarja. In kakor je bil krivoverec Evtihes od svetega papeža Gregorija Velikega prepričan in premagan, da je na smertni postelji pričel mnogih svojo kožo na roki prijel in spoznal: V tem mesu bomo vsi vstali, tako tudi jest spoznam, da s tem telesom, katerega zdaj imam, bom enkrat gotovo vstal! Vem pa tudi, da le pravični bodo častitljivo vstali; zato hočem s svojim telesom vselej pošteno ravnati, pametno mu streči, nikdar s kako nezmernostjo ali celo s kakšno nečistostjo ga skruniti! Nasproti pa hočem, kolikor največ mogoče, dobrega storiti, telesne težave in bolečine z voljo terpeti in do konca svojega življenja Tebi zvesto služiti! Daj mi toraj, ljubi Jezus, tukaj Tvojo gnado, da po teh sklepkih tudi stanovitno delam, tam pa mi dodeli, da s Tvojimi pravičnimi častitljivo vstajenje dosežem. Amen.

Nekaj ovetio za mladino iz verta svete Ane, zavetnice kerščanskih mater.

(Dalje)

4. Vijolica

Ako si poprejšnja berila prebral(a) z glavo in srcem, zlasti pa z ozirom na Boga, boš čutil(a) zdaj v sebi hrepenenje, da bi postal(a) tak(a) kristjan(a), da te bosta vesela Bog in sv. Ana.

Predno ti pa razložim štiri pomočke, kako je dobiti resnično podobo kristjansko, pojdi z menoj na vert. — Pomladansko solnce je stajalo led; tam v kakem zakotju vidiš bomo vijolico, ki se z glavico nagiba k tlam, kakor bi si ne upala te pogledati, dasiravno že od daleč veje prijeten duh.

Ti poznaš to pomladansko dete med cveticami, in tudi veš, da pomeni ponižnost. — Ponižnost je v tem, da spoznavši lastno siromaščino samega sebe malo ceniš, in se po tem tudi ravnaš do Boga in do bližnjega. Ako si toraj ponižen(zna), spoznavaš in veš, da sam(a) prav za prav nisi nič, da si zavoljo svoje grešnosti še manj ko nič; ti tudi želiš in hočeš, da te Bog in ljudje imajo za ubogo in revno stvar, in da po tem tudi s tabo ravna. Prav je rekla sv. Terezija, da „ponižnost je esnica“, namreč, mi se kažemo in cenimo, kakor smo,

siromaški na duši in na telesu. — Ponižnost je podleg in vklad resničnemu kerščanskemu življenju. Kako to? Tako-le.

Napuh, kaj ne, je prva korenina, iz katere izvira vsaki greh; ponižnost pa je napuhu nasprotna čednost, in potemtakem je ponižnost prva korenina, iz katere izvira vsaka čednost. Kakor toraj greh prihaja iz napuha, tako prihaja vsaka čednost iz ponižnosti, in kakor ni greha brez napuha, tako ni čednosti brez ponižnosti. — S ponižnostjo je zmeraj združeno spoznanje samega sebe. Brez spoznavanja samega sebe je naravnost nemogoče rasti v popolnosti; ponižnost toraj, ki nam daje poznanje samega sebe, je luč, brez katere ne moremo napredovati na poti čednosti. — Ponižnost nam odkazuje pravo mesto pred Bogom in pred bližnjim, ne previsoko in ne prenizko mesto, ona nas stavi v pripravno versto, da moremo Boga ljubiti iz vsega serca, bližnjega pa kakor samega sebe. — Ponižnost nam daje nadnaravno moč milosti, brez katere bi bili duhovno hromi: in sv. Duh nam pravi: „ponižnim Bog milost deli“, napuhnjence pa meče s prestolov. Po pravici terdi papež Gregorij Veliki: „ponižnost je določno znamenje izvoljenja.“

Ponižnost je pa tudi sama na sebi najlepša čednost. Tako lepa je ponižnost, da te spreminja v angelja, in da si res angelj, ako si ponižen. Le poslušaj! Ako si res iz serca ponižen(zna), si tudi res srečen(čna), in nič ti ne more skaliti notranjega miru, ko bi tudi vse nadloge nadte prihrumele. Ta sreča in ta mir pa ti sije že iz oči in ti žari na licu kakor lučka za stekleno oblo pri božjem grobu na veliki petek. — Ako si ponižen(zna), boš z drugimi vedno pohlevno občeval(a), boš vedrega lica in vendar mirnega serca, odkritoserčnega vedenja in vendar previdnega ravnanja, tako ljubezniv(a) v besedah in djanjih, da bo veselje s taboj v tovaršiji biti. Ljub in drag si ne le drugim, temuč zlasti Bogu, ako cvete v tvojem sercu vijolice ponižnosti. — Da je ponižnost res lepa in potrebna, je pokazal Kristus Jezus sam, ker je iz ponižnosti iz nebes na zemljo stopil, ker je v ponižnosti na svetu živel, ter je sam rekel: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz serca ponižen.“ — Kaj čuda, če si daje vsakdo, tudi dostikrat najošabuiši, videz ponižnega; kaj čuda, če napuhneži skušajo odevati se s plajsčcem ponižnosti. To je sicer gerdo in hinavsko, ali prav to je dokaz, kako silno lepa je ponižnost in kolikanj hasnovita in potrebna da je.

(Dalje nasl.)

Terpljenje katolicánov med pogani v Kini

Iz apostoljskega vikarijata Kwei-tscheu (Kuvaj-čev) v Kini prinaša „Missionsblatt“ sledeče žalostne novice:

25. septembra so mandariní dali razglasiti cesarjevo povelje za vojsko proti Francozom. Še ni pretekla ura in že se je nabralo ljudstva, katero je ta cesarjev ukaz na jako čuden način tolmačilo. Velika tropa te druhali je derla v cerkev, kjer so se od začetka še precej mirno obnašali, a proti koncu so postajali vedno derznejši. Zaterjevali so, da je dal cesar povelje zoper katoliško vero; ker so boje Francozi toliko Kinezov umorili, bode dal cesar pregnati vse misijonarje in kristijane, kajti tudi kristijani so prijatelji Francozov. Mi smo naznanili to mandarinom, kateri so potem ljudstvo razkropili. Postavili so straže k cerkvi, vendar je razgrajanje terpelo celo noč. Proti jutru se je pomirilo.

V prihodnji noči se je druhal zopet zbrala; pa vendar še ni nič škode naredila. Med tem sem pa zve-

del, da so po deželi že veliko kapel in kristjanov oropali. V noči od 30. septembra do 1. vinotoka je proderla s palicami oborožena druhal v cerkev, katera je bila pa le navidezno zavarovana. Stražniki niso nič bolj želeli, kakor da bi mogli sami se ropotanja vdeležiti. Vse so razrušili, prekucnili in oropali. Do jutranjega svita so dokončali svoje bogoskrunsko delo. Le same gole stene so ostale, kajti denar, opravo, vrata in okna — vse je bilo zginilo. Sledujoč so poskušali še cerkev zanetiti, kar se jim, hvalo Bogu, ni posrečilo. Požgali pa so eno sirotnišnico.

Jaz sem šel z gosp. Bouchardom (Bušard-om) k cerkvi, a morala sva gledati, da sva se rešila. Koliko nevarnost sem prestal, predno sem prišel do vradnega poslopja! Tudi vse hiše kristjanov so v tej noči oropali. Drugi dan so oropali še ostale kapele in kristjane po deželi. O kolika zguba! 53 postaj je pokončanih, ne eni ni bilo prizaneseno.

V Tsen-y sem imel veliko dekliško sirotnišnico družbe sv. Detinstva. Zopet nova nesreča, kajti tudi tej niso prizanesli. Otroke so vzeli in jih oddali poganskim družinam, kristjanske device so pa zasmehovali. Pa še kaj hujega bi se jim bilo zgodilo, ako bi jih dva kristjana ne bila varovala; kljub tepenja rista se ganila od njih. Mandarinji so bili pri ropanji navzoči, a niso vzdignili persta, da bi bili to zabranili.

V tisti noči so se v Suganghiew-u, nižji prefekturi, 10 milj oddaljeni od Tsen-y, godile ravno take grozovitosti. O koliko so morali ubogi kristjani pretrpeti! Misijonar, g. Jauschomme je tako rekoč čudežno smerti odšel. Vse oropan je došel v vradno hišo. Še celo ugovice so mu slekli. Drugo jutro je prišla druhal pred vradno hišo in je zahtevala, da mora umreti.

Naslednje dni so pa ropali ti divjaki po deželi daleč okoli. Zvečer 2. vinotoka je prišla žalostna osoda do prefektore Tong-tse-hieu, katera je 14 milj oddaljena od Tsen-y. Tam smo imeli naselbino in dve sirotnišnici, eno za dečke, eno pa za deklice. V obeh je bilo 150 otrok. Obe napravi so grozoviteži popolnoma uničili. Misijonar g. Rouat je bil pa zapert v vradni hiši. Strašna je nesreča, kajti tri velike postaje so s cerkvami in sirotnišnicami vred razdane, razun tega so razrušili 53 misijonskih postaj v okraju Tsen-y, 40 v okraju Su-Jang, 20 v Tong-tse-u, vse v okraju My-tan, Tschen-Jen in Jun-hoag. Kristjani so pregnani, misijonarji vjeti. Škode je več sto tisoč goldinarjev. Pa kaj telesna škoda proti škodi in pogubljenju toliko duš in proti nadlogi, katera je vsled tega nastala v duhovnem pastirstvu!

Tako grozovito terpljenje kristjanov med ostudnimi pogani naj bi premišljevali naši olikani pogani, kateri ne znajo sv. vere ceniti, in pa divjaški ponočnjaki in pijanci, ki se med seboj koljejo, pobijajo ali tudi kradejo in ropajo ter so gerši kakor ti pogani, o katerih nam misijonarji pišejo!

Govorili smo o grozovitostih v Kuaj-čeu in omenili tudi Tongse. Naj posnemamo še nekoliko podrobnosti iz pisma ondotnega misijonarja Rouat-a, kakor sledi:

Ker sem slišal, kako se godí v Tsen-y in da tudi v Tong-su preti enaka nesreča, obernal sem se do mandarina, kateri je tudi obljubil, da bode za našo varnost skrbel. A komaj sem domu prišel, je že druhal pričela svoje grozovito delo. Že so po dvorišči divjali in okna pobijali. Jaz sem skočil čez zid, da bi se rešil v vradno poslopje. Ko so me zagledali, jeli so v me kamenje lučati, pa k sreči me ni nič zadelo. Mandarin je šel in je k sreči prišel še za časa v naše poslopje, da niso vsega odnesli. A kar so ta dan pustili, doveršili so drugi dan. Po deželi so vse kristjane oropali. In ker so ti iz Su-čeva, toraj nimajo sorodnikov tu, ka-

teri bi jim kaj pomagali. Lahko si mislite, v kakošni sili so. Kar mene zadeva, rešil mi je eden kristjanov okoli 200 tačl (neki kineški denar), en del brevijarja in nekaj obleke. Dal sem kristjane poiskati, da bi jim dal kaj podpore, pa zelo težavno jih je bilo dobiti. Oh kolika nadloga in revščina je povsod! Kaj je tem ljudem početi? Bog se naj jih milostljivo usmili. Kaj pa še uboge sirote? Več kot deset jih vedno stoji pred vradnikovo hišo, kateri je dal tudi riža med nje razdeliti. Sedaj sem že v vradniškem poslopji; vendar se mislim podati proti glavnemu mestu. Ali bom tudi tje došel? Nedvomljivo je, da so to preganjanje povzročili vradniki. Ni gotovo, da me ne bodo usmrtili na tem potovanji. Pa kakor ljubi Bog hoče, moje življenje je v njegovih rokah.

9. vinotoka je pisal g. Bodinier zopet sledeče žalostne novice:

Vse misijonske postaje na severu so uničene. Ko je g. Chaffaujou, misijonar v Meytau, slišal o razdjanju in ropu v Tseu-ysu, je pobral najdragocenejše reči in cerkvene posode in se je podal v 3 ure oddaljeno mesto. Pa že drugi dan so prihruli ajdovski roparji in so ropali po kristjanskih hišah. Naš sobrat se je skril v neki ajdovski hiši. A kmalo so ga zasledili in oropali. Potem so ga zaperli v neko hišo. Le z zneskom denarja si je rešil življenje. Po noči, ko so se njegovi stražniki posvetovali o njegovi daljni osodi, posrečilo se mu je uiti, kar mi je njegov služabnik pravil. Ubogi tovariš! kako se mu bo godilo v tuji ajdovski deželi brez denarja, brez vodnika v takem slučaju? Njegovi preganjavci ga bodo kmalo zasledili in ga vjeli. Vsaki dan se bojim, da bodem dobil naznanilo o njegovi smerti.

Danes sem dobil poročila, kako so razdajali cerkev in misijonsko hišo v The-tsieu-fu, v Gauhoa-u in v Čou-u. v kateri je pred kakimi sto leti storil mučeniško smert častitljivi Moye. V Eu-laup-po-u so razdajali tudi eno kapelo. Ako pa v mestu ropajo cerkve in kapele, se bode to kmalu tudi ondod po deželi godilo. Javaljne bodo kakemu misijonu prizanesli.

Pred nekoliko dnevi je predstojnik okraja Tseu-y prepovedoval h katoliški veri prestopati. Kdor bi se po tem ne ravnal, uzeli mu bodo vse premoženje. Malo poprej je proglasil cerkve in njih premoženje za deržavni zaklad.

Ali ni to začetek napovedi: „Totus mundus vaeclamabit?“ . . . O času preganjanja se sicer nebesa napolnujejo, kakor ob času gujilega miru pekel; toda terpljenje vernikov je strašno: Bog se jih usmili!

Ali si smé katoličan naročiti liberalni časopis?

Ako je branje tacega časopisa že velik greh, je čisto razvidno, da je že iz doslednosti naročevanje na taki časopis še večji greh. V tej okoliščini je tudi nekaj posebnega, kar še poviša greh. In to je, da naročevalec podpira hudobno djanje, ali pa da potem še drugim posojuje taki časopis, toraj trosi pohujšanje. Pomniti je, da časniki ali knjige, ki pišejo zoper vero, niso boljši memo onih, ki čednost okužujejo. Slovanski greše zlasti v poslednjem oziru in s svojimi zaljubljenimi povedkami, pesmami storili so že prav veliko hudega pri mladini, med drugim tudi dosti blagoupnih mladenčev od duhovskega stanja odvernili. Nomina odiosa. Kdor je na slab časopis naročen, on ga podpira z denarjem, kterege za naročilo plača, in pomaga slabo delati in je deležen vsega hudega, kar tak časopis naredi. Nikdar

in nikakor ni dovoljeno tudi najmanj pripomoči, da bi ti študenti »pačenja in nevére ne usahnili. Švicarski škofje pravijo: „Kedor se naroči na cerkvi sovraženi časopis, deležen bode vsega hudega, kar ti časopisi napravijo. Denar, katerega plačaš kot naročnino, je podpora, katero prostovoljno daješ sovražnikom sv. Cerkve. In s kakim sadom? Samo zato, da ta časopis z večjim uspehom doprinaša svoje hudobno delo. Na ta način posrednje ponudiš svojo roko za boj proti Cerkvi, katera je tvoja mati.

Marsikdo bi mi na to odgovoril: „Jaz sem na tak časopis le zato naročen, ker mi bolj vstreza, ker se mi bolj dopada in ker sem ga bolj vajen, kakor časopisov, ki so pisani v katoliškem duhu. Nikakor pa nimam namena podpirati hudo, katero ti listi napravljajo.

Ali pa v resnici ni pregrešno to, kar iz navade delamo? Ako je branje liberalnih časopisov greh in sicer velik greh, ako je naročevanje na nje, katero je brez potrebe, tudi velik greh, kakor smo že dokazali, potem je skrajni čas, da to vsak katoličan opusti. Večletna navada ni nikakoršen pogoj, da bi to ne bilo greh.

Ako katoličanu liberalni časopis bolj dopada in ugaja, kakor katolišk, ako on v njem svoje nazore in prepričanje nahaja odobravane, je vse to jasni dokaz, da ima načela, katera so v nasprotju s sveto vero, brez katere pa, kakor pravi sv. pismo, nikdo zveličan ne more biti. In taka načela zmirom bolj gojiti, ali to naj bi ne bilo pregrešno? Ali ne pospešuje taki katoličan vedoma in nalašč hudega, katero delajo liberalni časopisi; akoravno on svete Cerkve ne preganja z onim slepim, strastnim sovraštvom, kakor liberalni časopisi, vendar podpira hudo s svojim denarjem, katerega plačuje za naročilo, ker zdi se mu potrebno tak časopis brati. On podpira v resnici in radovoljno slab časopis in se na ta način stori krivega tujih grehov. Ako hoče, da ne bode tega greha v prihodnje ponavljal, naj opusti branje takega časopisa in se naj tudi ne naročuje nanj.

Druga okoliščina, katera greh povečuje, je ta, da z naročevanjem tak človek očitno pohujšuje druge, ne le samo s tem, da bi slab časopis bral, ampak zato, ker ga tudi drugim brati daje, druge k branju naklone. Žali, da nahajamo velikokrat očete, kateri svoji družini dajo tak časopis brati, morebiti celo vikši, učeničke itd., kateri so posredoma ali neposredoma krivi, da ga beró otroci, podložni itd. Pa enako je žalostno viditi, ako gostivniki, oštirji svojim gostom podajajo take časopise. Taki pripravljajo drugim ravno tiste nevarnosti, kakoršnim se izpostavljajo sami, ako slabe časopise beró. Švicarski škofje opominjajo stariše na njihovo dolžnost in odgovornost v tej zadevi, kakor sledi:

„Kako zamore kristjanski oče taki časopis v svoji hiši terpeti? Kako ga zamore spravljati, čeravno bi le vsak teden enkrat spodtikljivosti v njegovo hišo prinašal. S sv. Janezom zakličemo: „Nikar, nikar jih ne jemlji v svojo hišo!“ Ako bi hudoben, brezbožen človek, kak zapeljivec v tvojo hišo prišel; ali ne boš urno cele svoje družine pred njim posvaril? Kako je pa mogoče, da temu mutastemu zapeljivcu odpiraš vrata in mu dovoliš stanovanje v svoji hiši? Ali nima ravno takih hudobnih namenov, katere pa še bolj skrivno in z večjim uspehom izpeljuje? Pohujšanje ostane pohujšanje in odgovornost zadene taistega, kateri ga je vzročil.“

(Dalje sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Škof v Rimu.) Premilostni gospod knez in škof dr. Jakop Misija so v nedeljo o

1/8 dvema bogoslovcema iz reda sv. Frančiška (klerikom Teodoziju Skuhalu z Vel. nedelje in Henriku Hirš-u iz Vinice) podelili diakonat, in v ponedeljek so se s prečast. škofom dr. Zwergerjem podali v Rim.

Med drugimi opravili bodo tudi sv. Očeta v njihovih stiskah razveselili z darovi, ki so jih blagi verniki naše škofije darovali sv. Očetu, da se jim o tej priliki izroči. V ponedeljek ob 10 jim je prečast. stoljni kapitel opravil poklon in vošila za srečno popotvanje: Premilostni gospod višji pastir so obljubili, da bodo vsi škofijo priporočili sv. Očetu, zanjo molili na grobeh sv. Petra in Pavla (tudi na grobu sv. Cirila v cerkvi sv. Klemenca), in priporočili so se tudi sami v molitev. Posebej so opomnili, da naj se vernikom naznani Njihova zahvala za toliko ljubezen, katero so skazali tudi s tako lepimi in obilnimi darovi za sv. Očeta. Popoldne o poli dveh pred odhodom obeh prečastljivih škofov je stolni kapitel še na kolodvoru pozdravil oba škofa. En dan sta imela višji pastirja namenjeno muditi se v Florencu in potem podati se v Rim. Koliko časa se bodo Rimu mudili, ni gotovo, morebiti kaka dva ali tri tedne. Gotovo vsa dežela želi višemu pastirju in hoče moliti v ta namen, da bi srečno potovali in se zdravi povernili med svoje ovčice. Ko „Danica“ to prinese, so že nekaj dni v Rimu, in če še niso bili, bodo najberže tudi skoraj pred namestnikom Kristusovim.

Iz Ljubljane. (Škof Robert Menini in Bulgarija.) Premilostni gospod knez in škof so preteklo nedeljo neke ure imeli slavnega gosta prečast. gosp. Filipopolskega škofa Roberta Menini-ja, ki je prišel iz Rima, pa v nedeljo po noči se podal dalje. Postal je zdaj v Rimu „delegatus apostolicus“ in sv. oče Leon XIII hočejo ondoto škofijo in cerkveno vlado v Bulgariji popolnoma vrediti. K temu je milgosp. Menini že vse vravnal, zidal škofijsko poslopje in seminiše, v katerem ima čez štirideset gojencev iz mnogih narodov (med njimi 2 Kranjca, ki sta najbolj marljiva med vsimi), zidal je tudi bolnišnico, iz Zagreba dobil redovnice usmiljene sestre, ktere oskerbljuje žensko odgojo. Nedavno (kar smo bili o svojem času naznanili) je šel iz Karlobaga skoz Ljubljano v Filipopol čast. P. Maksimilijan Straujsak, Štajarec, učen mož, ki polno jezikov govori in je zdaj bogoslovski profesor v Filipopolu. Škof Robert sam mora pridigati v štirih raznih jezikih, zlasti v bulgarskem, ker največ naroda v tem mestu je bulgarskega. Kakor je sploh z misijoni, tako tudi z misijonom v Filipopolu (Filibé), da ima namreč premnoge potrebe in silo hvalen in vesel je bil škof nekterih zbirk „Zgod. Danice“, ktere je bil prinesel čast. P. Maks in pa kar smo mogli izročiti jih mu tudi zdaj (70 gld.). Naš milostni gospod knez in škof dr. Misija so pri kosilu željo izrekli, naj „Danica“ tudi tega bulgarskega višega pastirja priporoči preblagim čitateljem.

Omenimo naj še to, da prečastiti škof P. Robert je Bulgare močno hvalil, kako so dobrovoljni, pa tudi lepega čistega življenja ter vsi pripravi za prestop v katoliško Cerkev, ako bi ne bilo neblazega vpliva od zunaj. Bodimo hvaležni sv. Očetu Leonu XII, ki se toliko trudi za blagor Slovanov (dali so škofu tudi sami lep denarni pomoček in oskerbeli, da bode še Propaganda storila, kar ji je v teh okoliščinah še mogoče) in molimo, da bi se na prošnje sv. Cirila in Metoda raztergale nesrečne mreže in okovi, ter bi se razkolniki začeli v velikih množinah povračati v sv. Cerkev.

Od nekod. — Ljuba „Danica“, naznanila si že žalostno novico, da ljubljene gospod očeta Gradaškega, Jakopa Fada, ni več med živimi. Opisala si neutrujeno delovanje ter velike zasluge ranjcega gospoda za osamljeno duhovnijo. Dovolj pa ter sprejmi v kak kotiček

svoj tudi od moje strani nekoliko verstic nepozabljivemu gospodu očetu v čast, marsikomu pa morebiti celo v spodbudo.

Pregovor pravi: „Besede mičejo, zgledi pa vlečejo.“ Te besede so se pač lepo spolnovali pri ranjcem župniku. Besede so bile polne najboljših nauk, česar so nam priča krepki ter podučljivi cerkveni govori, ki so jih še v svoji sivi starosti z največjo pridnostjo izdelovali ter se, kar so sami večkrat rekli, po celi teden nanje pripravljali.

Dokaj lep izgled pa je njih duhovsko življenje, ki je spodbudno za slehernega duhovna in neduhovna. Reči res moramo, da njih serce se je vedno proti nebu obračalo. Na nebesa so pač vedno mislili ter si resnično prizadevali si jih priboriti. Kolikrat so rekli: „O, ko bi človek vedel, da bi me nič ne zadrževalo, kar precej bi rad umerl.“ Tako svoje hrepenenje po nebesih so kazali s svojim življenjem. Dasi ravno stari, si vendar niso privoščili veliko spanja. Zgodaj zjutraj že so s pobožnostjo opravljali svojo jutranjo molitev, molili duhovske molitve in nato z največjo skerbjo se pripravljali na daritev sv. maše. Molili ter premišljevali so dolgo pred sv. mašo. Kako vestni so bili pri sv. maši! Skerbno so se deržali obredov sv. maše, vestno pazili na to, da se niso zgubljemale drobtinice posvečene Hostije, kar je marsikomu v lepo spodbudo k živi veri v Jezusa Kristusa, ki je pričujoč tudi v najmanjšem kosčku ter najmanjši drobtinici sv. Hostije. Kako so po sv. maši z vidno pobožnostjo opravljali zahvalne molitve! Res, tudi lahkomisljenega, ako je nalašč raztresen pri sv. opravilih, je moglo ganiti k pobožnosti, ako jih je vidil ali slišal po sv. maši tako dolgo klečati, moliti in k Jezusu zdihovati. Ali ni to lep nauk za vsacega, kako se po sv. Obhajilu zahvaljujmo milemu Jezusu ter da ne bežimo precej od Njega?

Sploh so skerbeli za red v cerkvi, za tihoto v zakristiji, pazili so ter se ravnali skerbno po določenih obrednikov pri blagoslovih ter molitvah cerkvenih.

Po dnevu jih nisi videl brez dela. Vedno so prebirali pobožne knjige, oskerbovali dolžne pisarije, dokler so le mogli pri svojih bolnih očeh, za katerimi so vedno bolehali; računi cerkveni so jim bili tako priljubljeni, da jih še zadnja leta niso pustili ter so jih z največjo natančnostjo izdelovali. Delo jim je bilo vedno ljubo, in ako so zdaj na starost od slabosti ali truda zaradi dopoldanskega truda večkrat po kosilu sedé si mogli odpočiti; jim je bilo že to hudo ter se večkrat potožili: „Kako sem slab, za nobeno delo nisem več.“ O kako so skrebeli za zveličanje ovčic! Koliko zmot ter grešnih razvad po duhovni so odpravili s svojo čversto besedo doma in na prižnici, v spovednici, in posebno v dvakratnem misijonu! Gradaška duhovnija se bo še pozne leta hvaležno spominjala svojega skerbnege, zdaj pokojnega duhovnega očeta.

In kako miroljubnega duha so bili ranjki, nam priča dovolj njihovo opravičevanje, ki so ga imeli v navadi. Kadar so mislili v drušini, da bi se utegnili komu kaj zameriti, ali da so koga kaj preojstro svarili, djali so: „Pa nikar mi ne zameri! Saj me poznaš (poznate), da sem nagle jeze, da me rado zgrabi, da pa ne mislim hudega itd.“ Dostikrat so rekli: „Ne želim se nikomur zameriti. Ne morem terpeti, da bi bil kdo na me jezen.“ — „Mir, mir, to je čez vse“, si jih slišal velikokrat reči. Ali ni to v resnici posnemanja vredno?

Kako so bili zraven tudi veselega duha pri vsem tem, da so z malimi izjemami dneve in dneve le sami prebili v svoji sobi, preživeli pri svojem delu, naj pričajo vsi, kateri so jih poznali, ali kje vidili pri katem kosilu ali gostovanji svojih prijateljev in sosedov. Saj je očitno znano, da ondi, kjer so bili Gradaški gospod

oče, je bilo vse veselo, in kjer jih ni bilo, jih je vse pogrešalo, vsim je nekaj manjkalo. Veseli so bili, pa njih veselje je bilo v Gospodu.

Veliko skerb so imeli pri opravljanju duhovskih molitev ter pri molitvi sploh. Večernice so opravljali vselej kmalo po kosilu; zornice za prihodnji dan kmalo na večer. Niso se dali, ali le silno redkokrat odverniti, da bi brevirja že dan poprej ne imeli opravljenega, kolikor se ga smé. Ako so s kacega daljnega pota pozno na večer domu prišli, opravljali so svoje navadne molitve ter si niso odjenjali, če tudi stari in utrujeni. Rekli so včasih, milo se pritoževaje, ako molitve niso mogli tako pobožno opraviti, kakor so želeli: „Ah, tako sem se martral! Ne vem, kako je pred Bogom kaj taka molitev?“ Pomniti pa je, da niso radi hodili z doma. Šli so le, kadar je tirjala ali skerb za zveličanje duš ali pa ljubezen prijateljev ob godu. Zato so imeli navado reči: „Povsod dobro, doma najbolje.“ Ali pa so tudi djali: „Najraje sem doma v svojem kotičku, me saj nobena reč ne moti. Tukaj nič ne vidim in nič ne slišim, zraven pa lepo svoje reči opravljam.“ Pač lep izgled za prenapeto radovednost! V samoti, v tihoti namreč, se da najbolje Bog najti.

V tihoti, v samoti so res tudi sami Boga iskali ter z njim se pogovarjali v svetem premišljevanju. Ako si prišel na večer k njim, vidil si jih klečati, rožni venec moliti ter premišljevati in večerno molitev skerbno opravljati.

Res, reče se lahko, da ranjki ljubljani gospod oče so bili mož molitve. Gotovo jih tedaj nista zapustila Marija, katero so v rožnem vencu tolikrat klicali; mili Jezus, s katerim so se tolikrat v goreči molitvi pogovarjali ter ga tolikokrat pobožno prosili z besedami po sv. maši: „Dobrotljivi Jezus, usliši me; v svoje svete rane, skrij me; od Tebe se ločiti, ne pusti me!“ Res, upati smemo, mili Jezus se ni ločil od njih, zato jih je na dan svoje smerti poklical k sebi, da so z njim umerli ter da bodo z njim tudi enkrat častitljivo vstali in z njegovimi angeli ga hvalili na veke. Bog jim daj po dolgem delu sladak počitek! Bog jim daj večni mir in večna luč naj jim sveti! *(Glasnik Smrtnika, Kapl. Kocij)*

Iz Tersta škofijski list to-le naznanja: (Dalje.)

Quaestiones propositae in examine prosynodali habito in Cancellaria consistoriali diebus 24, 25 et 26 Februarii 1885.

E theologia dogmatica: 1. Christum Dominum beato Petro primatum, non honoris tantum sed et jurisdictionis in universam Ecclesiam contulisse, huncque ad romanos Pontifices transiisse, brevi calamo ostendatur.

2. Quibusnam argumentis demonstratur divinitas Jesu Christi? Qualem hoc in argumento probandi vim habent miracula a Christo patrata? Qua ratione Christus vocatur Theanthropos (Deus-homo)?

3. Quid indulgentiae? Quae earum divisio? quo nituntur fundamento? Qualis earum efficacia et utilitas? Quae conditiones necessariae ad eas lucrandas? Quid in specie applicatio indulgentiarum „per modum suffragii“?

E theologia morali: 1. Quid est lex humana, quomodo dividitur, et quae sunt conditiones valoris ejus? Obligatne etiam in conscientia? Quando, quomodo et quos? Quando legum humanarum interpretatio locum habet et quotuplex est? Quando cessat lex humana pro tota communitate, quando pro singulis?

2. Quid et quotuplex est juramentum? Estne in se licitum et bonum, imo etiam actus patriae? Quae conditiones sunt necessariae, ut jurare liceat, tum ex parte jurantis tum ex parte juramentum poscentis? Sanctitas juramenti et peccata opposita.

3. Enumerentur officia nostra quantum ad vitam et corpus nostrum, necnon peccata opposita. Demonstretur, quam atrox crimen sit autochiria. Qui sunt praecipui fontes autochiriae voluntariae, et quod est remedium universale et efficacissimum contra eam? Estne desiderium moriendi semper improbum? Quando sacrificium vitae nostrae praecipitur?

Ex jure ecclesiastico: 1. Quinam beneficiati vocantur parochi? Eorum jura et officia, praecipue quoad libros matriculares. Quosnam alios libros habere tenentur in suo Officio? Exponantur leges tum ecclesiasticae tum civiles relate ad libros matriculares atque ad extractus ex eis faciendos.

2. Quotuplex examen sponsorum? Enumeratis impedimentis matrimonium dirimentibus, exponatur quid agere debeat Parochus aliquo horum impedimentorum detecto; quid autem obstante impedimento impediendo? Quatenam leges civiles in examine praedicto prae oculis habendae sunt? Quid agendum, si unus alterve sponsus sit subditus exterus?

3. Fontibus juris canonici expositis, uberius dissertatur de nuperrimo oecumenico Concilio Vaticano. Quotnam sessiones celebratae ac quatenam dogmata definita sunt?

Ex homiletica: 1. Quibus partibus constat sermo sacer? Quatenam in qualibet singulari parte disserenda? Quomodo pertractatio propositae veritatis christianae probandae exaranda? Quidnam conclusioni sermonis sacri, si non semper saltem pluries addere perutile est?

2. Qualis differentia inter sermonem sacrum et homiliam majorem? An et quibus ex rationibus homilia major praefertenda sermoni? Possuntne etiam epistolae Missarum dominicalium et festivarum argumentum esse interdum conjunctae cum Evangelio homiliae majoris?

3. Exaretur homilia major in pericopam Evangelii Dominicae IV Quadragesimae probando providentiam divinam nunquam nobis deesse, ideoque in omnibus adversis in Deum sperandum. Exordium et epilogus per extensum, pertractatio autem cum indicatione argumentorum affirmantium veritatem propositam.

Pomoč v sili.

V okraju Homburgu na Nemškem je razsajala v jeseni leta 1883 kužna vratna bolezen, davica imenovana.

V marsikateri hiši so vsi otroci vsled te hude bolezni pomerli. V tistem kraju sta živela še malo let poročena zakonska. Imela sta dvoje otrok, katera oba sta obolela za to boleznijo. V malo dneh je umrl mlajši, in stanje starejšega je bilo od dne do dne vedno huje. Dva zdravnika sta ga ozdravljala; pa zastonj. Nekega večera so mislili, da otrok ne bode več zagledal belega dne. Tudi zdravniki bili so teh misli. V tej sili, ko je bila zdravniška pomoč zastonj, zatekla se je mati k sv. Devici Mariji, in jo je iskreno prosila pomoči. Še v tisti noči se je detetu znatno zboljšalo in je potem kmalo okrevalo.

Drugi dan zdravnika prideta; čudila sta se, da je otrok še živ in da se mu je toliko zboljšalo. Rad bi vedel, kaj mu je pomagalo, rekel je eden zdravnikov. Mati pač je dobro poznala zdravilo, katero je otroku pomagalo. Vsaki dan se zahvaljuje prečisti Devici za skazano ji milost.

Ako kedo nevarno oboli, išči zdravnika in zdravil. Še hitreje pa se obrni do zdravnika, kateri je začetnik življenja in ima tvoje življenje in zdravje v rokah, namreč k Bogu. Potem zaupaj, da bo Bog zdravnika in tebe vodil ter ti pomagal k zdravju, ako je tebi to v zveli-

čanje. Pripoveduje se, da je nekdo imel navado, prej ko je zavžil zdravila, moliti očenaš in potem naredil križ čez zdravilo. Gotovo je to priporočila vredno.

Nedelja ohrani kristjanstvo.

Preslavni nadškof Burdigalski (Bordeaux-ski) Heverus je bil poprej misijonar v Ameriki. V svojem svetem prizadevanju je prišel v prerije (poljane) in velikanke pragozdove, kjer so tačas prebivali divji narodi in posamezne čete divjakov, ki niso imeli stalnega domovanja, temuč so le križem sem ter tje krožili in od lova in ribarstva se živili. Tu zasliši omenjeni misijonar nekega dne, bila je ravno nedelja, iz daljave četeroglasno petje. Radoveden biti najprej v stran, od koder se je petje razlegalo. Ko pride v obližje teh, ki so na ves glas peli, obstoji začudenja kakor okamenjen. Posluša in si vsled napete pazljivosti in začudenja skoro dihata ne upa. „Kako je to mogoče? Francoska cerkvena pesem?“ zavpije. „Ali stanujejo tu kristijani, Francozje, ali se praznuje nedelja, se li opravlja maša?“ In kako se je rešila uganjka? Heverus stopi iz goščave na prosto ter stoji pred veliko množico domačinov, kateri res praznujejo nedeljo, ki so pa brez cerkve, brez mašnika, brez maše in pridige. Oni pojejo vkljub temu pomanjkanju mašo, ktero jih je pred 50 leti enkrat učil misijonar in tudi njih stariše, ko je te in večinoma tudi njih očete in matere bil k pravi veri spreobernal in s sv. kerstom sprejel v Cerkev. Že petdeset let niso videli mašnika ter niso slišali ne maše in ne pridige, in niso prejeli nobenega zakramenta, toda vkljub vsemu temu ni se še zgubila pri njih prava vera, ker so zmiraj nedeljo skupno praznovali, sv. mašo peli in tako pravo vero ohranili in dalje razplodili.

Tedaj je gotovo pri tem indijanskem rodu nedelja kristijanstvo ohranila, in ga tudi povsodi oteva, kjer se kot dan našega Gospoda praznuje.

Duhovsko-deviški stan.

Neki francoski P. Jožef pripoveduje, da je na potovanji v Culoz-u usedel se na vlak. Koj za njim pride v ravno tisti oddelek gospod, kateri je pa najbolj gotovo radi njegove navzočnosti začel duhovne psovati. V začetku, pravi, sem molil svoj brevirjar; ker me pa njegove besede niso vjezile, ga je to tako dražilo, da je začel zabavljati še proti celibatu (prostemu stanu, ne oženstvu). Kar naravnost me je vprašal, zakaj da se ne oženim? — „Ker me ne veseli, in od kedaj bi moral ljudje zoper svojo voljo se ženiti?“ odgovoril sem mu na to. „Oprostite gospod“, rečem nadalje, ker ste me Vi vprašali, derznem se tudi jest vprašati: Zakaj mi želite, zakonski jarem?“

„Zakaj?“ reče smeja se, „no zato, da bi imeli družino!“

„Da bi imel družino!“ No, če je to vse, imam je zadosti.“

„Ali res? Družino imate“, vpraša me nadalje.

„Da, dragi gospod!“

„Koliko jih imate?“

„Blizu sto!“

„Sto jih imate?“ vpraša me začuden.

„Resnica je, kar sem rekel.“

Nato mu pokažem svojo obiskovalnico, na kateri je stalo, da sem vodja sirotišnice. Nisem še videl človeka, kateri bi bil tako prišel v zadrego, kakor ta. Boječe je nadaljeval: „Sedaj vem, da imate sto sirot, s čim jih pa vendar hranite?“

„S svojim potom in z milodari onih, katerim se te sirote smilijo. Ako bi imel pa sam družino, moral bi

to britko opravilo popustiti, ker bi moral za svoje skrbeti. Ti ubogi otroci, kateri nimajo ne starišev ne doma, bili bi toraj zgubljeni."

"To je res", odgovori mi on in pristavi, "Vaše delo je zares lepo in blago."

Na to je posegel v žep in mi dal 20 frankov (blizu 9 gld.) in mi je rekel:

"Prosim, da bi to sprejeli za vaše sirote."

Zelo me je razveselil dar, podal sem mu roko in rekel:

"Dragi gospod, Vi se hujšega delate, kakor ste zares. Vi imate dve napaki. Perva je ta, da slabe časopise in bukve berete in kedor le samo en zvon sliši, ališ tudi samo en glas. Druga napaka je pa ta, da premalo z duhovni občujete in jih premalo opazujete; toraj ne morete spoznati, da njih serce namestuje serce Jezusa Kristusa, kateri posredoma serca svojega človeškega ljubi vse svoje brate. Ljubiti se pa ne pravi darovati samo denar, ampak tudi samega sebe. Ako bi bil oženjen, ne bi mogel ne pervega, ne družega storiti (vsaj v toliki meri ne). Ako toraj celibat odpravijo, odpravili bodo duhovne, odpravili vero."

Pristavek. Tudi v Lj. je bil pred kaj leti neki svetnjak pričo duhovna in štacunarja nekaj podobnega v štacuni zanergal: zakaj bi duhovni ne živeli v zakonskem stanu, češ, "kakor mi drugi?" Toda revež je že precej davno šel — pa tudi brez družine — na uni svet, "kjer se ne bodo ne ženili in ne možile, ampak bodo kakor angeli Božji." Tudi štacunarja ni več na tem svetu; duhoven, ki je moral nespametno očitane ališati, pa še živi.

K l i c.

Milostni škof visokočast. g. Lazar Mladenoff. Satalski škof i. p., apostolski vikar Macedonski, želi pomoči, da bi se ss. slovanskima apostelnoma Cirilu in Metodu v Solunu zidala in posvetila škofijska cerkev.

Tisoč let je preteklo, odkar je veliki sveti slovanski apostelj Metod večno plačilo prejel za svoje neutrudljivo delovanje in dosegel blaženo gledanje Boga samega, katerega vedno poveljevali bil je edini namen njegovega premnogo blagoslovljenega pozemeljskega življenja. Povsod, in ne le po slovanskih deželah, je navdušenemu in oserčevalnemu poklicu moravskih škofov, da naj bi se spomina vredni dan na Velehradu, kjer je nekdanji škofovski sedež sv. Metoda, slovesno obhajal, odgovarjal najbolj vesel odziv. Da pa to praznovanje velja tudi sv. Cirilu, kateri je bil z Metodom, kakor po kervi, tako tudi po milosti združeni brat, se umeva samo po sebi, ko hvaležna ljubezen vernega ljudstva obadva ss. bratovska aposteljna vedno skupaj imenuje in obhaja. Že se veselo pričinja navdušeno jubilejno leto, in kakor vse kaže, se bode slovesnost razvila v eno največičastniših skazovanj katoliške vere, in bode zmožna novo moč, novo pospeševanje pridobiti katoliškemu prepričanju. Prebogati Božji blagoslov ne more oditi djanju, ki velja samo in edino le njegovi časti.

Med tem pa ko plamteča ljubezen vernikov do ss. bratov veličasten sad rodi, med tem ko se brezštevile trume romarjev na božjo pot na Velehrad pripravljajo, ko se povsod v besedi in v pisanji slava teh dveh apostelnov daleč okoli glasi in ko se misli na to, da bi se čast teh apostelnov pospeševala, je pač spodobno, ozreti se na ono mesto, v katerem sta ss. Ciril in Metod luč sveta ugledala, na mesto Tesalonik, na današnje Salonik, na to imenitno mesto, v katerem je sv. apostelj Pavel pravo vero učil, ktera se je tukaj veličastno razcvitala,

kakor se že iz obeh listov sv. aposteljna do Tesalončanov razvidi. Toda od tega časa naprej, od kar je islam (mohamedanska vera) pričel svoje fanatiško gospostvo, je Tesalonik le bolj senca proti svoji prejšnji velikosti. Keršanske cerkve so se spremenile v mošeje in odnotni kristjani imajo le neznatne poslopja v posesti, in še te razun ene same rimsko-katoliške cerkve imajo razkolniki v posesti. Bulgarski katoliki pa, katerih število se veselo množi in katerim smo od l. 1883 kot škof predpostavljeni, nimajo tukaj prav nobene božje hiše. Pa tudi zunaj glavnega mesta, so bulgarske cerkve tako revne, na pol razpadene in podobne le bolj klančam, da se Bogu usmili. Za serce škofa pa je največ britkost, ako vidi, kako njegovi čedi, ktera se zmiraj bolj in bolj s spreobračanjem od razkolniške vere množi, manjka duhovnov, pripravnih cerkvá, šol in tako rekoč vsega. Zato tedaj smo stavili zaup na priprošnjo ss. Cirila in Metoda ter smo svoj tako zelo pomoči potrebni misijon njihovemu varstvu priporočili. Sej imamo svoj sedež na rojstvenem mestu teh svetih bratov, in sej ta dva sta perva aposteljna našega bulgarskega naroda. Predno namreč sta se ss. Ciril in Metod napotila proti severu Moravcem, Čehom, Poljem in Rusom veselo resnico oznanovat, bila sta sv. vere luč zmagovito in radostno prižgala že Bulgarom in bojevitemu bulgarskemu knezu Bogoris-u pohlevni jarem Jezusa Kristusa na rame naložila. Toraj tedaj smo v zaupanju na Božjo pomoč sklenili najponrej v Saloniku na čast ss. bulgarskima apostelnoma Cirilu in Metodu zidati vredno škofijsko cerkev, ki naj služi kot središče bulgarskih katolikov v Macedoniji in ktere temeljni kamen naj bi se postavil 6. aprila tega leta, kot na dan tisučletnega smertnega dne sv. Metoda. Toda mesto Salonik za zidanje te božje hiše obeta ravno tako malo pripomočkov, kakor naši bulgarski pravoverci v Macedoniji, ki nimajo zemeljskega bogastva.

Bolgari, od zaspanega gospostva izlamovega skozi stoletja zadržani, so čisto obožali, in tudi razkolstvo, v katero so bili še pred kratkim zapleteni, jim ni moglo pripomoči k boljšemu stanu. V oziru na navdušenost, s katero se je na Velehradu pričelo obhajanje, v oziru na srečnejše severno-slovanske brate, pri katerih se je vera, od ss. bratov oznanjevana, do današnjega dne čista in neskajena ohranila, in v oziru na ljubezen in hvaležnost, ktero si prizadevajo severno-slovanski narodi, in posebno Moravci, skazovati svojima za Bogom največjima dobrotnikoma, se bode ponižna prošnja višjega pastirja bulgarskega gotovo smela zanašati na prijazno uslišanje. Pred Bogom ni nobenega slučaja. Mora se ceniti kot ljubeznjiv naklon Božje previdnosti, da ravno v tem času, ko se praznuje tisučletje svetih slovanskih apostelnov, tako močno napreduje spreobračanje Bolgarov k pravi cerkvi, ki so bili skozi toliko stoletji v razkolništvu zadržani.

Od leta 1858 je bulgarsko gibanje tako rekoč v tók prišlo. Število spreobrnjenecv se vedno bolj množi, tudi več mašnikov in arhimandritov (višjih mašnikov) je svetemu Očetu v Rimu podložnost nazuanilo.

(Konec prih.)

Razgled po svetu.

Rim. "Moniteur de Rome" je o Metodovi 10 letnici prinesel navdušen vvodni spis, v katerem slavnost sv. Metoda in z njo zedinjeno božjo pot na Velehrad imenuje zgodovinski dogodek in spričalo duhovnega razvoja slovanstva. Slovanski škofje vodijo svoje ljudstva na Velehrad; Rim je dozdej molčal, nad grobom apo-

steljnov slovenskih pa se razprostira spomin na encikliko Leona XIII, ktera priča gorko, nerazločljivo skupnost papeštva z narodi slovanskimi.

Iz Jeruzalema pišejo, da je nedavno tam bil mladi avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand, ki je 1. sušca prišel v Jeruzalem. Drugi dan je bil pri sv. maši, potem je obiskal božji grob, bil pri patrijarhu, ogledal svetišča v Jeruzalemu in okrog mesta, kakor Sijon, kraj zadnje večerje, hišo Anatrovo in Kajfovo, ječo sv. Petra itd. Tretji dan je zopet obiskal božji grob, se podal na Oljsko goro, v Getzemani, obiskal grob Marije D. Podal se je v Betlehem in obiskoval je zaporedoma svetišča.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Dober namen. — Mati priporoča hčer za dobro izrejo. — Nekoliko zmešana deklica za pomoč in zdravo pamet. — Hči priporoča bolno mater in bolnega brata za pomoč. — Bolna oseba za spravo z Bogom. — Bolna za pomoč.

Koledar za prihodnji teden:

27. mal. travna. S. Peregrin. — 28. S. Pavel s Križa. — 29. S. Peter m. — 30. S. Katarina Sienska. — 1. majnika. Ss. Filip in Jakop. — 2. S. Atanazij. — 3. Četerta nedelja po vel. noči. Najdenje sv. Križa.

Mesec majnik, (veliki traven) je posebno posvečen čiščenju Marije prečiste Device. Premišljuj, kako ga bodeš vredno posvečeval; pripravi si primerne šmarnice, oltarček doma, obiskuj šmarnice v cerkvi, kolikor ti je moč; če tega ne moreš, pa saj doma osebno kaj opravljaš Mariji na čast. Posebno pa skerbi za lep oltar v svojem sercu, ki ga zališaj s čednostmi, molitvami, z vredno spovedjo in sv. Obhajilom.

Listek za raznoterosti.

Državni zbor za zdaj je doveršen v sredo, 22. t. m., z zahvalno sv. mašo v pervostojnici sv. Štefana ob 9 dopoldne in s prestolnim govorom po eni popoldne. — Naši poslanci se vračajo domu.

Petdesetletnico svojega službovanja na ravno tistem mestu, namreč na Planini nad Ipavo, je danes 24. t. m. doživel preč. g. zlatomašnik Jož. Nakus. Rojen je bil ta službeni jubilar 27. sveč. 1804 v Kamniku, in posvečen l. 1828. — Bog daj srečo!

Preč. g. dr. Kulavic, novi kanonik stolne cerkve, nastopi zdaj svojo častno službo in tudi vodstvo v kn. šk. semenišu; smé pa ohraniti častni naslov dvornega kaplana. Naslednik v Avguštejini mu je izvoljen g. dr. Napotnik, bogoslovski profesor v Mariboru.

Pozdrav majniku!

Pozdravljam te, prelepi maj,
Pozdravljam te, cveteči raj,
Cvetlica pri cvetlici klije,
Mariji krasne vence vije.

Nešteti množic broj krilati
Ji poje čast ob zôri zlâti;

Od zôre zlate, čuj, do mraka
Prepéva slavo stvar Ji vsâka!

Šumljá rosica Ji s cvetlice,
Šepeče ribica 'z vodice,
In krásnih zvezdic nočni zbor
Proslavlja Jo ko venčan kor:

Marija — slava ti, Kraljica!
Marija — naša priprošnjica!
O da bi tudi jaz vsikdár
Ti slavo pél, zašel nikdár!

Nebeških trum te glas proslávja,
In z máno majnik te pozdrávja!
Zató: „pozdravljen lepi maj,
Pozdravljen mi cveteči kráj!“

P. G. Višénski.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik Alojzij Stare 3 gld. — Čast. gosp. kat. Simon Zupan 2 gld. — Bolna gospá 1 gld. — Čast. g. M. Š. 2 gld. — Po sl. vredništvu „Slovenca“ a) 1 gld. „M.“; b) s pristavkom: „Namesto venca † stoln. dekanu J. V. 2 gld. dijak. potrebnim.“ — „Dva hribovca“ 3 gld. (Op.: Taki „hribovci“ so nam prav dragi možaki; živeli! Vr.) — Preč. gosp. župnik dr. J. Sterbenec 5 gld. — Neimenovana gospa 2 gld. — „Financministru“ za potrebe: Neimenov. 1 gld. 27 kr.

Za potrebne cerkve naše škofije: Z Žužemberka 43 gld. — S Kovora 4 gld. 40 kr. — S Cola pri Vipavi 31 gld. 80 kr. — Z Berda po č. g. župniku 20 gld. — Iz Vodice 36 gld. — Z Rudnika 6 gld. 28 kr. — Iz Šturije 26 gld. 7 kr. — Z Ustiji 1 gld. 93 kr. — Z Gornjega Tuhinja 17 gld. 30 kr. — G. Simon Pogačar z družino 5 gld. — Iz Žaline 22 gld. 30 kr. — Iz Ježice 19 gld. 15 kr. — Iz Radolice 12 gld. 70 kr. — Iz Godoviča 15 gld. — Popravek. V Zadnji številki naj se bere: „Iz Morovca pri Kočevji“ 35 gld. namesto: „Iz Moravč.“

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Gr. Jakelj, župn. v Rudniku 5 gld. — Iz Šentvida nad Ljubljano po č. g. Fr. Marešiču 18 gld. — Gosp. T. P. 12 gld. — Fara Rova 2 gld. 50 kr.

Za misijone: Prečast. g. župnik dr. J. Sterbenec zopet nekaj mašne robe in tri misale.

Za sv. Očeta: Neimenovana 1 gld. — Neimenovan 10 kr. — Godovič po č. g. V. Klobus-u 20 gld. — Fara Rova (odd. v kn. šk. pis.) 4 gld. 20 kr.

Za zvonove pri cerkvi Jezusovega presv. Serca: Ana Ambrožič 1 gld. — Fara Rova 3 gld.

Za bratovščino N. lj. G. presv. Serca: J. K. 1 gld. V „najpotrebniši namen“: J. P. 1 gld.

Za cerkev v Želimljah: Č. g. župnik Alojzij Stare 2 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Fara Rova 1 gld. 30 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Fara Rova 3 gld. — „Sv. Vid, za nas Boga prosi!“ 10 gld.

Za kapelo sv. Cirila: Fara Rova 3 gld.

Za afrikanski misijon: Fara Rova 2 gld.

Za ameriški misijon: Fara Rova 1 gld. 50 kr.

Za cerkev v Bosni: Fara Rova 2 gld. 20 kr.

Za kapelo v Marjanišču: Fara Rova 1 gld. 50 kr.

(Drugi dar. prih.)